

Het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Overzicht wijzigingen voor de vzw .

versie april 2019

Het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen werd in de Kamer goedgekeurd op 28 februari 2019.

Naast het nieuwe insolventierecht en het nieuwe ondernemingsrecht, werd nu ook het nieuwe vennootschaps- en verenigingsrecht goedgekeurd. Dit drieluik bevat regelgeving die ook van toepassing is op vzw's. De hervorming van het vennootschaps- en verenigingsrecht is hiermee een feit.

De oude vzw-wetgeving van 1921 vervalt. Het verenigingsrecht wordt nu ingeschoven in één wetboek. Dit nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen werd een lijvig werkstuk en bevat maar liefst 18 boeken. Daarnaast moeten ook nog een aantal Koninklijke Besluiten worden opgesteld en goedgekeurd om de wet volledig uitvoerbaar te maken. Het gros van de regelgeving handelt over vennootschappen maar ook vzw's krijgen een aantal nieuwe spelregels.

We sommen hier in grote lijnen een aantal wijzigingen voor vzw's op. Naarmate er aanvullingen of nieuwe KB's zijn, vullen we de informatie aan op de infoteksten, templates en tools op www.scwitch.be.

TIMING 1 mei 2019 / 1 januari 2020 / 1 januari 2024

Voor **nieuwe vzw's** treedt het wetboek op **1 mei 2019** in werking

Voor **bestaande vzw's** wordt de wet van toepassing vanaf **1 januari 2020**, voor wat betreft de regels van dwingend recht (waaronder de regels rond bestuurdersaansprakelijkheid).

Bestaande vzw's mogen zich wel al vanaf 1 mei 2019 vrijwillig aan de wet aanpassen.

De statuten moeten in ieder geval uiterlijk op 1 januari 2024 in regel zijn met de nieuwe wetgeving. Zodra je een aanpassing doet aan je statuten ben je vanaf 1 januari 2020 verplicht in één beweging je volledige statuten aan te passen aan de nieuwe vzw-wet. Zelfs als je statuten pas tegen 1 januari 2024 zijn aangepast, moet je vzw zich wel al vanaf 1 januari 2020 aan de regels houden.

WAT verandert allemaal voor de vzw's?

Oplijsting belangrijkste aanpassingen

- Nieuwe definitie
- Winst mag, maar geen winstuitkering of vermogensvoordeel
- 'Maatschappelijk doel' wordt 'belangeloos doel'
- Je kan met 2 een vzw oprichten
- Algemene vergadering en Bestuur kunnen evenveel leden tellen
- Oproepingstermijn Algemene Vergadering wordt verlengd van 8 naar 15 dagen
- 'Raad van Bestuur' wordt 'bestuursorgaan' of 'het bestuur'
- Dagelijks bestuur krijgt een duidelijkere opdracht
- Nieuwe (duidelijkere) bepalingen rond aansprakelijkheid bestuurders
- Onderscheid 'grote' en 'kleine vzw's' wijzigt naar: 'kleine vzw's', 'micro vzw's' en 'Andere dan kleine en micro vzw's'
- Bepalingen rond vertegenwoordiging vzw naar derden
- Verplichting UBO
- 'Huishoudelijk reglement' wordt 'intern reglement'
- Opnemen van het gewest waar de zetel van de vzw staat in je statuten
- Aanpassingen aan de openbaarmakingsformaliteiten

I. Nieuwe definitie

VZW

‘ Art. 1:2. Een vereniging wordt opgericht bij een overeenkomst tussen twee of meer personen, leden genaamd.

Zij streeft een belangeloos doel na in het kader van één of meer welbepaalde activiteiten die zij tot voorwerp heeft.

Zij mag rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren of bezorgen aan de oprichters, de leden, de bestuurders of enig andere persoon behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel. Elke verrichting in strijd met dit verbod is nietig.’

‘ Art. 1:6. § 1. De feitelijke vereniging is een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid, beheerst door de overeenkomst tussen partijen.’

Feitelijke vereniging

II. Winst mag maar geen winstuitkering of vermogensvoordeel

Verenigingen mogen alle activiteiten verrichten, van welke aard dan ook. Dus ook commerciële activiteiten. Men mag **winst** maken, maar **enkel in functie van het belangeloos doel** van de vereniging. Vzw's mogen **geen winst of vermogensvoordeel uitkeren**, niet rechtstreeks en niet onrechtstreeks!

Onrechtstreekse uitkering van een vermogensvoordeel: ‘elke verrichting waardoor de activa dalen of passiva stijgen en waarvoor de vzw geen tegenprestatie ontvangt of een tegenprestatie die te laag is in verhouding tot de waarde van haar prestatie’.

Bijvoorbeeld: extravagante of niet marktconforme kosten, opgenomen in de resultatenrekening vóór resultaatsberekening,

Dit belet niet dat de vzw voor haar leden gratis diensten levert die passen binnen haar doel.

Uitkijken!

Alhoewel vzw's volgens de nieuwe wet onbeperkt commerciële activiteiten mogen opzetten en winst maken in functie van het doel van de vereniging, kijkt Financiën met een andere blik!

De fiscale regelgeving vereist nog steeds dat de “commerciële” activiteiten een bijkomstig karakter hebben om onder de rechtspersonenbelasting te blijven ressorteren, zo niet zal de vereniging onder de vennootschapsbelasting vallen!

III. Maatschappelijk doel wordt ‘belangeloos doel’

In de statuten moet de 'precieze omschrijving van het belangeloos doel dat de vzw nastreeft en van de activiteiten die zij tot voorwerp heeft'.

Er moet dus aangegeven worden op welke wijze (voorwerp) het belangeloos doel nagestreefd wordt. Vage doelstellingen zijn uit den boze.

IV. Je kan met 2 een vzw oprichten

Volgens de oude (tot 1 mei 2019 nog huidige) wetgeving moet men nog met minstens 3 zijn om een vzw op te richten. Deze voorwaarde vervalt in de nieuwe wet zodat **2 personen volstaan voor de oprichting**. Het bestuur moet uit 3 personen bestaan, natuurlijke of rechtspersonen, tenzij er uiteraard slechts twee leden zijn.

De wet vermeldt wat de vorm van de oprichtingsakte is en wat deze moet bevatten.

V. Algemene Vergadering en Bestuur kunnen/mogen evenveel leden tellen

De Algemene Vergadering moet niet langer uit meer leden bestaan dan het Bestuur. Beide kunnen dus evenveel leden hebben.

In het kader van goed bestuur en gezonde controle raadt Scwitch toch aan dat de AV uit meer leden dan het Bestuur bestaat.

VI. Oproepingstermijn uitnodiging Algemene Vergadering wordt verlengd van 8 naar 15 dagen

De oproepingstermijn voor de uitnodiging van de algemene vergadering wordt verlengd van 8 naar 15 dagen.

Tenzij de statuten anders bepalen, heeft ieder lid op de algemene vergadering een gelijk stemrecht.

Gewone Algemene Vergadering

Tijdens 'Gewone Algemene Vergadering' licht het bestuursorgaan de financiële toestand en de uitvoering van de begroting toe. Na de goedkeuring van de jaarrekening, beslist de algemene vergadering over de kwijting van de bestuurders en eventueel commissaris.

Buitengewone Algemene Vergadering

Voor bepaalde beslissingen wordt een 'Buitengewone Algemene Vergadering' samen geroepen, bijv. als het gaat om statutenwijzigingen.

Om te kunnen beslissen over een statutenwijziging moeten ten minste 2/3e van de leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Hiervan moet 2/3e akkoord zijn.

Indien geen 2/3e van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is op de algemene vergadering is een tweede bijeenroeping nodig, minstens 15 dagen later. Deze algemene vergadering kan op geldige wijze beslissen, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden.

Opgelet:

Indien de statutenwijziging betrekking heeft op het voorwerp of belangeloos doel van de vzw, is zij alleen aangenomen wanneer ze 4/5e van de uitgebrachte stemmen heeft verkregen (onthoudingen worden niet meegerekend).

VII. 'Raad van Bestuur' wordt 'Bestuursorgaan' of 'Bestuur'

De term 'raad van bestuur' wordt vervangen door het 'bestuursorgaan' of het 'bestuur'.

Coöptatie

De wet bevat de mogelijkheid dat bestuurders andere bestuurders coöpteren, wanneer een mandaat komt open te staan voor het einde van dat mandaat (tenzij de statuten dit uitsluiten). De eerstvolgende algemene vergadering moet deze vervanging dan bevestigen. De gecoöpteerde bestuurder volbrengt zo het mandaat van zijn voorganger. Als de algemene vergadering de vervanging niet bevestigt, eindigt het mandaat van de gecoöpteerde bestuurder na deze algemene vergadering.

Schriftelijke besluitvorming

Nieuw is ook dat er voor het bestuursorgaan een schriftelijke besluitvorming wordt voorzien. Bij éénparigheid van stemmen kan er schriftelijk beslist worden en hoeven de bestuurders niet meer fysiek samen te komen (met uitzondering van de besluiten waarvoor de statuten deze mogelijkheid uitsluiten).

De verslagen van het bestuur worden ondertekend door de voorzitter en de bestuurders die erom verzoeken.

VIII. Dagelijks Bestuur krijgt een duidelijkere opdracht

Het dagelijks bestuur krijgt een duidelijker opdracht.

Het dagelijks bestuur omvat :

- de handelingen en de beslissingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vereniging.
- de handelingen en de beslissingen die, ofwel om reden van hun minder belang dat ze vertonen, ofwel omwille van hun spoedeisend karakter de tussenkomst van het bestuursorgaan rechtvaardigen.

IX. Bestuurdersaansprakelijkheid wordt bepaald en verduidelijkt

Elke bestuurder of dagelijks bestuurder is tegenover de vzw verplicht om zijn taak behoorlijk te vervullen. Zij zijn aansprakelijk voor 'fouten begaan in de uitoefening van hun opdracht'.

Ze zijn volgens de nieuwe vzw-wetgeving evenwel slechts aansprakelijk voor beslissingen, daden of gedragingen die zich buiten de marge bevinden waarbinnen normaal voorzichtige en zorgvuldige bestuurders, geplaatst in dezelfde omstandigheden, redelijkerwijze van mening kunnen verschillen.

Deze aansprakelijkheid wordt beperkt, wanneer het over lichte fout of onachtzaamheid van de bestuurder gaat, tot:

- € 125.000 voor rechtspersonen met een gemiddelde jaaromzet van minder dan € 350.000 (exclusief BTW) en een gemiddeld balanstotaal van maximum € 175.000
- € 250.000 voor rechtspersonen met een gemiddelde jaaromzet van minder dan € 700.000 (exclusief BTW) en een gemiddeld balanstotaal van maximum € 350.000
- € 1.000.000 voor rechtspersonen met een gemiddelde jaaromzet van minder dan € 9.000.000 (exclusief BTW) en een gemiddeld balanstotaal van maximum € 4.500.000
- enz...

De maximale bedragen gelden voor alle bedoelde personen samen. Zij gelden per feit of geheel van feiten dat aanleiding kan geven tot aansprakelijkheid, ongeacht het aantal eisers of vorderingen.

Maakte de bestuurder echter een zware fout, dan is hij onbeperkt aansprakelijk.

X. Bepaling 'grote' en 'kleine' vzw's wijzigt naar: 'micro vzw's', 'kleine vzw's' & 'Andere dan kleine vzw's'

Het onderscheid tussen kleine en grote vzw's wordt vervangen door nieuwe definities voor 'kleine vzw's' en 'micro-vzw's'. Deze zijn vooral van belang voor het soort boekhouding dat men moet voeren. Er is in de wet geen sprake meer van 'grote vzw's', wel van 'Andere dan kleine vzw's'.

Micro vzw's

Overschrijden niet meer dan één van de volgende criteria (gedurende 2 achtereenvolgende boekjaren):

- jaargemiddelde van het aantal werknemers: max 10 VTE
- jaaromzet (excl. BTW): 700 000 euro
- balanstotaal: 350 000 euro

Kleine vzw's

Overschrijden niet meer dan één van de volgende criteria (gedurende 2 achtereenvolgende boekjaren):

- jaargemiddelde van het aantal werknemers: max 50 VTE
- jaaromzet (excl. BTW): 9 000 000 euro
- balanstotaal: 4 500 000 euro

Andere dan kleine vzw's ('grote vzw's' dus)

Overschrijden meer dan één van de criteria van kleine vzw.

De Jaarrekening

Kleine vzw's kunnen hun jaarrekening opmaken volgens een vereenvoudigd model (zal bepaald worden bij KB) indien op balansdatum van het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van de volgende criteria worden overschreden:

- een jaargemiddelde van max 5 werknemers
- in totaal 334 500 euro aan andere dan recurrente ontvangsten (excl. BTW)
- in totaal 1 337 000 euro aan bezittingen of schulden

Kleine vzw's kunnen hun jaarrekening opmaken volgens een verkort schema

Microvzw's kunnen hun jaarrekening opmaken volgens een microschem (moet nog bij KB bepaald worden).

Kleine vzw's en microvzw's dienen hun jaarrekening in bij de Griffie van de Ondernemingsrechtbank

Andere dan kleine vzw's moeten één of meer commissarissen belasten met de controle van de financiële toestand, van de jaarrekening en van de regelmatigheid in het licht van de wet en van de statuten, van de verrichtingen die in de jaarrekening moeten worden vastgesteld.

De commissaris wordt door de algemene vergadering benoemd.

Andere dan kleine vzw's dienen hun jaarrekening in bij de Nationale Bank.

Algemeen: Indien jaarrekening moet gebeuren 30 dagen na goedkeuring door de algemene vergadering.

OPGELET

Er is een aanvulling in de maak op de nieuwe vzw-wet. Zo zouden alle vzw's hun jaarrekening moeten indienen bij de Nationale Bank. En dit op elektronische wijze als de Nationale Bank dergelijke aangiftemogelijkheid aanbiedt. Tevens komt er een giftenregister voor giften van en naar het buitenland, voor meer dan € 3000.

XI. Vertegenwoordiging van de vzw naar derden

Het bestuursorgaan vertegenwoordigt de vzw (ook in rechte).

De statuten kunnen aan één of meer bestuurders de bevoegdheid verlenen om de vzw alleen of gezamenlijk te vertegenwoordigen.

De statuten kunnen aan deze vertegenwoordigingsbevoegdheid ook beperkingen aanbrengen (geldt niet t.a.v. derden).

Dagelijks bestuur

De statuten kunnen ook bepalen dat het bestuursorgaan het dagelijks bestuur van de vzw, alsook de vertegenwoordiging van de vzw, opdraagt aan één of meer personen, die elk alleen, gezamenlijk of als college optreden (geldt t.a.v. derden).

De vzw is dus verbonden door de handelingen van het bestuursorgaan, van de dagelijks bestuurders en van de bestuurders die de bevoegdheid hebben om de vzw te vertegenwoordigen.

Dit betekent dat een medewerker niet zomaar de vzw kan vertegenwoordigen. Het bestuursorgaan zal voor die medewerker een volmacht moeten opmaken waarin vermeld wordt welke bevoegdheden gedelegeerd worden.

XII. Verplichting registratie UBO Uiteindelijk Begunstigde (Ultimate Beneficial Owner)

vanaf 30 september zijn vzw's verplicht om haar uiteindelijke begunstigten te registreren in het daarvoor voorziene UBO-register. Meer info vind je [hier](#).

XIII. Huishoudelijk reglement wordt 'Intern reglement'

Het bestuursorgaan kan een intern reglement uitvaardigen mits statutaire machtiging.

Het intern reglement en elke wijziging daarvan moet aan de leden worden meegedeeld.

De statuten bevatten een verwijzing naar de laatste goedgekeurde versie van het intern reglement.

XIV. Opname van het gewest waar je zetel zich bevindt in de statuten

De statuten moeten het gewest bepalen waarin de zetel van de rechtspersoon is gevestigd. Zij mogen ook het adres bepalen.

Als de maatschappelijke zetel verplaatst wordt binnen hetzelfde gewest, is er geen statutenwijziging nodig. Als het adres is opgenomen in de statuten of men verhuist naar een ander gewest, is er wel een statutenwijziging nodig.

XV. Aanpassingen van de openbaarmakingsformaliteiten

Op de [griffie van de ondernemingsrechtbank](#) van de zetel van de vzw, wordt voor iedere rechtspersoon een dossier gehouden (verenigingsdossier). KB's zullen nog verder bepalen onder welke vorm dit moet.

De vzw wordt ook ingeschreven in het [rechtspersonenregister](#), onderdeel van de Kruispuntbank van ondernemingen.

Verplichte vermeldingen

Als vzw ben je ook verplicht bepaalde vermeldingen op te nemen. Zo moeten alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen, brieven, orders, websites en andere stukken, al dan niet in elektronische vorm, uitgaande van de vzw de volgende gegevens vermelden:

-
- de naam van de vzw, de rechtsvorm (voluit of afgekort)
 - de nauwkeurige aanduiding van de zetel van de vzw
 - het ondernemingsnummer
 - het woord "rechtspersonenregister" of de afkorting "RPR" , gevolgd door
 - de vermelding van de rechtbank van de zetel van de vzw,
 - het e-mailadres en de website van de vzw (als die er zijn),
 - en in voorkomend geval, het feit dat de rechtspersoon in vereffening is.

HELP !

www.scwitch.be

VZW-
ondersteuning

Scwitch heeft een uitgebreid aanbod, specifiek ontwikkeld op maat van organisaties binnen de socioculturele sector.

Ga zelf aan de slag met onze gratis templates, tools en statutenbouwer.

Of contacteer ons gerust voor juridische of praktische begeleiding bij al je vzw-zaken of andere managementbesognes.

info@scwitch.be
tel Sarah: 0486 30 99 15